

Research Article

The Effect of Resistance Training Along with Royal Jelly Supplementation on Genes Expression of ProNGF and P75 Receptor in the Hippocampal Tissue of Alzheimer's Rats

Amin Ashofteh¹ , Sadegh Cheragh-Birjandi^{2,*} , Hossein TaheriChadorneshin³

¹PhD in Exercise Physiology, Department of Sport Sciences, Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Bojnourd, Iran

²Assistance Professor in Exercise Physiology, Department of Sport Sciences, Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Bojnourd, Iran

³Assistance Professor in Exercise Physiology, Department of Sport Sciences, University of Bojnord, Bojnord, Iran

*Corresponding author: Sadegh Cheragh-Birjandi, Assistance Professor in Exercise Physiology, Department of Sport Sciences, Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Bojnourd, Iran. E-mail: s_birjandi2001@yahoo.com

DOI: [10.52547/nkums.14.4.1](https://doi.org/10.52547/nkums.14.4.1)

How to Cite this Article:

Ashofteh A, Cheragh-Birjandi S, TaheriChadorneshin H. The Effect of Resistance Training Along with Royal Jelly Supplementation on Expression of Nerve Growth Factor and Tyrosine Kinase A Receptor in the Hippocampal Tissue of Alzheimer's Rats. *J North Khorasan Univ Med Sci.* 2022;14(1):1-8. DOI: 10.52547/nkums.14.4.1

Received: 12 Jul 2021

Accepted: 03 Jan 2022

Keywords:

Resistance Training
Royal Jelly
Pro-Nerve Growth Factor
P75
Alzheimer's Disease

© 2022 Journal of North Khorasan
University of Medical Sciences

Abstract

Introduction: Current study aimed to investigate the effects of resistance training (RT) along with royal jelly (RJ) supplementation on hippocampal expression of nerve growth factor (proNGF) and p75 receptor in a rat's model of Alzheimer's disease.

Method: 42 male Sprague-Dawley rats were treated with Trimethyltin chloride (8 mg/kg). Then, the rats were randomly divided into seven equal groups control, RT, RT + supplementation of RJ 100 mg/kg (RT+RJ100), RT+supplementation of RJ200 (RT+RJ200), supplementation of RJ100, supplementation of RJ200, and sham group. Supplement groups received 100 and 200 mg/kg/day of RJ for eight weeks. The incremental RT protocol was performed for eight weeks, three weekly sessions at intensity according to 30-100% of body weight.

Results: The RT protocol significantly increased proNGF expression compared to the control group. In addition, RJ100 and RJ200 resulted in a significant increase in the expression of proNGF and p75. Furthermore, the interaction effect of RT+RJ100 and RT+RJ200 induced a considerable increase in proNGF and p75 expression. Also, the impact of RJ on proNGF and p75 expression was dose-dependent, and the effect of the 200 mg/kg dose was significantly higher than the 100 mg/kg dose.

Conclusion: Both RT protocol and RJ supplementation synergistically increase neurotrophin expression in the hippocampus of Alzheimer's rats. The effects of RJ in combination use are dose-dependent, with higher doses having higher effects on neurotrophin and receptor expression. In the case of using a single dose of RJ, a lower dose is more desirable.

اثر تمرین مقاومتی همراه با مکمل دهی ژل رویال بر سطوح بیان ژن‌های پیش ساز عامل رشد عصب و گیرنده P ۷۵ در بافت هیپوکامپ موش‌های صحرایی مدل آلزایمری شده

امین آشفته^۱ , صادق چراغ بیرجندی^{۲*} , حسین طاهری چادرنشین^۳

^۱دانشجوی دکتری گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد بجنورد، دانشگاه آزاد اسلامی، بجنورد، ایران

^۲استادیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد بجنورد، دانشگاه آزاد اسلامی، بجنورد، ایران

^۳استادیار فیزیولوژی ورزش، گروه علوم ورزشی، دانشگاه بجنورد، بجنورد، ایران

*نویسنده مسئول: صادق چراغ بیرجندی، استادیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد بجنورد، دانشگاه آزاد اسلامی، بجنورد، ایران. ایمیل: s_birjandi2001@yahoo.com

DOI: 10.52547/nkums.14.4.1

چکیده

مقدمه: هدف مطالعه حاضر بررسی اثر RT همراه با مصرف RJ بر بیان هیپوکامپی پیش ساز عامل رشد عصب (proNGF) و گیرنده P ۷۵ در موش‌های صحرایی مبتلا به بیماری آلزایمر بود.

روش کار: ۴۲ سر موش صحرایی نر نژاد اسپراغو - داویلی با تری متیل تین کلرايد (mg/kg^۸) آلزایمری شدند. موش‌ها به طور تصادفی به ۷ گروه برابر کنترل، RT + RT، RJ mg/kg^{۱۰۰} (RT+RJ^{۱۰۰}) + RT + مصرف (RT+RJ^{۲۰۰}) (RT+RJ^{۲۰۰})، مصرف RJ^{۱۰۰}، مصرف RJ^{۲۰۰} و گروه شم تقسیم شدند. گروه‌های مکمل دوزهای ۱۰۰ mg/kg/day و ۲۰۰ mg/kg/day و ژل RJ را به صورت صفاقی برای ۸ هفته دریافت کردند. پروتکل RJ^{۱۰۰} برای ۸ هفته، ۳ جلسه در هفته با شدتی متناظر با ۳۰٪ وزن بدن انجام شد.

یافته‌ها: در مقایسه با گروه کنترل، پروتکل RJ موجب افزایش بیان proNGF گردید. همچنین، ۱۰۰ RJ و ۲۰۰ RJ موجب افزایش معنی دار بیان proNGF و P^{۷۵} شد. بعلاوه، اثر تعاملی ۱۰۰ RJ + RJ + ۲۰۰ RJ موجب افزایش معنی دار بیان RJ و P^{۷۵} شد. همچنین اثر RJ بر بیان proNGF و P^{۷۵} نسبت به دوز مصرفی بود و اثر دوز ۲۰۰ mg/kg به طور معنی داری بیشتر بود.

نتیجه گیری: هر دو پروتکل RT و مصرف RJ به تنها یک و به طور سینرژیستی موجب افزایش بیان نوروتروفین در هیپوکامپ موش‌های صحرایی مبتلا به آلزایمر می‌گردد. اثرات RJ در حالت استفاده ترکیبی وابسته به دوز مصرفی است به گونه‌ای که دوزهای بالاتر اثرات بالاتری بر بیان نوروتروفین و گیرنده آن دارد. در حالت استفاده از تک دوز RJ دوز پایین‌تر مطلوب‌تر است.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۴/۲۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۱۳

واژگان کلیدی:

تمرین مقاومتی

ژل رویال

پیش ساز عامل رشد عصبی

P ۷۵

بیماری آلزایمر

تمامی حقوق نظر برای دانشگاه
علوم پزشکی خراسان شمالی
محفوظ است.

مقدمه

نوروتروفینی P75 با هم رقابت دارند به طوری که اتصال A β به این گیرنده آپوپتوز نوروتون القا می‌شود، همچنین متالوپروتئینازها با تخریب گیرنده‌های سطحی غشا مانند گیرنده تیروزین کیناز A (TrkA) موجب متوقف شدن مسیرهای بیولوژیک نوروون می‌گردد (^۱, ^۲). NGF و پیش ساز آن، پیش ساز عامل رشد عصبی (proNGF)، به وضوح نقش‌های متعددی در هر دو هدف عصبی و غیر عصبی دارند که از طریق سه نوع گیرنده انجام می‌شود. مهم این که به نظر می‌رسد اینها به روش‌های مختلف و با واکنشهای فنوتیپی متفاوت ظاهر می‌شوند. این تفاوتها هنگام مقایسه بافت‌های طبیعی و نئوپلاستیک حاد هستند. تحقیقات نشان داده است که NGF و ProNGF (و احتمالاً سایر فاکتورهای عصبی) نیز می‌توانند به طور مستقیم بر سلولهای تومور تأثیر بگذارند یا می‌توانند بر ترکیب و پاسخ سلولهای ریزی که بخش

بیماری آلزایمر (AD) از شایع‌ترین اختلالات تخریب کننده عصب (نورودوپریاتیو) وابسته به سن است که در سالمندان و افراد بالای ۶۵ سال خطر بروز این بیماری دو برابر می‌شود (^۱). پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۵۰ تقریباً ۴۴ میلیون نفر به این بیماری مبتلا شوند (^۲). در نوروپاتولوژی این بیماری عواملی متعددی چون زنگیک، تغذیه و سبک زندگی اثر گذار است و عواملی چون افزایش آمیلوئیدتا (A β)، جهش زنگیکی در پروتئین پیش ساز آمیلوئید (APP)، تشکیل پلاک‌های آمیلوئیدی و هایپرفسفیریلاسیون پروتئین تاثیر نقش دارند (^۳). افزایش A β در فضای خارج سلولی منجر به افزایش پلاسمینوژن، فعل اشدن MMP-۹ (پلاسمینوژن بافتی، نوروسرپین، ماتریکس متالوپروتئیناز) می‌شود که در ادامه موجب اختلال در عملکرد نوروتروفین‌ها می‌گردد (^۴). پیش ساز A β و عامل رشد عصبی (NGF) در اتصال به گیرنده

روش کار

حیوانات

در این کارآزمایی تجربی ۴۸ سر موش صحرایی نر، نژاد اسپر اگ-داولی با میانگین سنی هشت هفته، و میانگین وزنی ۲۰ ± ۲ گرم از مرکز تکثیر و پرورش حیوانات آزمایشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت خردباری و به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. پس از انتقال نمونه‌ها به آزمایشگاه فیزیولوژی ورزشی این واحد دانشگاهی، نمونه‌ها به مدت یک هفته جهت سازگاری در قفسه‌های پلی‌کربنات شفاف با قابلیت اتوکلاو (شرکت رازی، ایران)، نگهداری شدند دمای مطلوب سالن نگهداری حیوانات ۲۲ ± ۲ درجه سانتی‌گراد و رطوبت نسبی حدود ۵۵ تا ۶۵ درصد و چرخه روشنایی - تاریکی نیز هر ۱۲ ساعت یکبار (شروع و پایان روشنایی به ترتیب ساعت ۷ و ۱۹ بود) به طور دقیق توسط تنظیم کننده الکترونیکی نور سالن تنظیم می‌شد و نمونه‌ها دسترسی آزاد به آب و غذا داشتند. در روز هشتم، تعداد ۴۲ سر موش صحرایی با تزریق درون صفاقی 8 mg/kg نوروتوكسین تری‌متیل‌تین (Sigma, Germany) قرار گرفتند (۱۶) که از طریق آزمون آبی موریس اثرات الق آلزاپر بررسی و تأیید گردید. موش‌های صحرایی مبتلا به بیماری آلزاپر به طور تصادفی به ۷ گروه برابر کنترل، RJ، RJ₁₀₀، RJ₂₀₀، RJ_{100+RT}، RJ_{200+RT}، RJ_{100+RT+RJ100} و RJ_{200+RT+RJ200} مصروف شدند. گروه‌های دریافت کننده مکمل (تھیه شده از مرکز جهاد کشاورزی شهرستان مرودشت) به مدت هشت هفته روزانه در صورت صفاقی دریافت نمودند (۱۷). گروه‌های تمرینی به مدت هشت هفته، سه جلسه در هفته تمرینات مقاومتی را با شدت ۳۰ تا ۱۰۰ درصد وزن بدن انجام دادند (۱۸). فرایند آزمایشگاهی مطالعه تجربی حاضر بر اساس دستورالعمل‌های استفاده و مراقبت از حیوانات آزمایشگاهی (اصول مراقبت از حیوانات آزمایشگاهی؛ نشر NIH، شماره ۸۶ - ۲۳، تجدید نظر ۱۹۹۶) اجرا شد.

پروتکل RT

جهت آموزش تمرین مقاومتی به موش‌های صحرایی به مدت یک هفته و سه جلسه در هفته، هر یک از آنها روی پایین‌ترین پله نرdban قرار گرفته و بدون اتصال وزنه بالا رفتن از نرdban آموزش داده شد. برای وادار کردن موش‌های صحرایی به حرکت روی نرdban هنگام ایستادن روی یک پله نرdban و توقف از طریق لمس دم و ایجاد صدا به طور همزمان

مهمی از عامل زنده ماندن ما هستند، تأثیر بگذارند و فرآیندهای حساس به تومور را مانند آنزیوژن (پاسخ ایمنی و درد) تحریک کنند (۱۹). با توجه به نقش تغییر سبک زندگی در سلامت جسمی و روانی افراد به نظر می‌رسد فعالیت‌های بدنی منظم با مکانیسم افزایش نوروتروفین‌ها، بتا اندورفین‌ها، کاهش استرس اکسیداتیو موجب بهبود عملکرد سیستم عصبی می‌گردد (۲۰). مطالعات نشان دادند که تمرینات استقامتی موجب افزایش بیان عامل رشد شبه انسولین - ۱ (IGF-1) و گلیکوژن هیپوکامپی (۲۱)، افزایش NGF و کاهش A β (۲۲) در موش‌های صحرایی مبتلا به AD گردید. همچنین تمرینات استقامتی با شدت متوسط و بالا (۲۳)، تمرینات مقاومتی (RT) (۲۴) اثر معنی‌داری بر سطوح سرمی عوامل نوروتوفیک دارند، اما در مطالعه‌ای گزارش شد تمرینات ورزشی کمتر از ۴ هفته اثر معنی‌داری بر سطوح NGF موش‌های صحرایی مبتلا به دیابت و سالم نداشت (۲۵). همچنین تمرینات ترکیبی موجب کاهش غلظت NGF قشر مغز گردید (۲۶). تحقیقات نشان داده است اتصال ProNGF به گیرنده P75 باعث تولید مکانیسمی جهت رشد عصبی می‌شود و ProNGF، به وضوح نقش‌های متعددی دارد که از طریق گیرنده انجام می‌شود (۲۷). این امر proNGF را در نقش اصلی در تشخیص و مدیریت بسیاری از سرطان‌های پستان و پروستات قرار می‌دهد و تشخیص و مهار آن ممکن است از نظر بالینی مهم باشد (۲۸). اگرچه تمرینات ورزشی اثرات مطلوبی بر بهبود شرایط و کیفیت زندگی دارند، ولی تغذیه مناسب در کنار فعالیت‌های ورزشی همواره توسط کارشناسان تغذیه و ورزش پیشنهاد می‌شود. استفاده از آنتی اکسیدان‌های طبیعی به عنوان راهکاری غیر تهابی و جایگزین داروهای سنتیک شناخته شده‌اند (۲۹). از این بین ژل رویال (RJ) به عنوان یک آنتی اکسیدان طبیعی شناخته شده است که از غدد زیر فکی زنبور عسل کارگر ترشح می‌شود و دارای اثرات آنتی اکسیدانی، ضد التهابی، محافظت نورونی، ضد دیابت، کاهنده کلسترول خون و بهبود بیماری‌های مرتبط با سن معرفی شده است (۳۰). همچنین ترکیبات فنولی، استروئیدی، فسفولیپیدی آن دارای فعالیت‌های بیولوژیکی در سیستم عصبی می‌باشد (۳۱). تأثیر تمرین قدرتی بر میزان حافظه و یادگیری فضایی در موش‌های آلزاپر شده با بتا آمیلوئید موجب بهبود حافظه و یادگیری فضایی در حیوانات آلزاپر می‌شود و از پیشرفت روند آسیب شناختی از بیماری آلزاپر جلوگیری می‌کند (۳۲). تمرینات ورزشی، بقاء سلول‌های عصبی را افزایش می‌دهند و برقراری عملکردهای مغز را بعد از آسیب تسهیل می‌کنند (۳۳). با توجه به محدودیت اطلاعات، یافتن بهترین و موثرترین تمرین و دوز RJ در کنار فعالیت‌های ورزشی می‌تواند اطلاعات دقیق‌تری به محققین حوزه تغذیه و فیزیولوژی ورزشی ارائه نماید. لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی اثر RT همراه با مصرف RJ بر سطوح بیان زنی proNGF و گیرنده P75 در بافت هیپوکامپ موش‌های صحرایی مبتلا به AD انجام شد.

صحرایی وزنه‌ای معادل ۵۰ درصد وزنه در نظر گرفته شده برای آن هفتة (بر اساس وزن موش‌های صحرایی) را در دو تکرار با فاصله ۳۰ تا ۴۰ ثانیه استراحت بین تکرارها، بالا می‌رفتند، در ادامه وزنه معادل ۷۵ درصد، ۹۰ و ۱۰۰ درصد وزنه در نظر گرفته شده برای آن هفتة با دو تکرار بالا می‌رفتند ([جدول ۱](#)). در آخرین جلسه هر هفته تمرین، پس از انجام برنامه تمرینی آن جلسه و استراحت موش‌ها حداکثر وزنه‌ای که موش‌ها قادر به بالا بردن آن بودند مشخص می‌شد. به این صورت که به وزنه آخرین تکرار انجام شده آنان وزنه اضافه می‌شد و تازمانی که موش‌ها قادر به بالا بردن وزنه نبودند ادامه می‌یافت ([۱۵](#)).

استفاده شد. پروتکل تمرین مقاومتی شامل هشت هفتة بالا رفتن از نرdbانی به ارتفاع یک متر، فاصله بین هر دو پله چهار سانتی متر و شب قائم انجام شد. قبل از شروع برنامه تمرینی در هر جلسه، موش‌ها چهار تکرار را بدون وزنه و بدون استراحت بین تکرارها به منظور گرم کردن از نرdbان بالا می‌رفتند. وزنه استراحت شده در شروع تمرین ۳۰ درصد وزن بدن موش‌های صحرایی در هفته اول بود و تا ۱۰۰ درصد وزن آن‌ها در هفته آخر افزایش داده شد. پروتکل تمرین به این صورت بود که در هر جلسه تمرین ابتدا موش‌های صحرایی چند تکرار بدون وزنه از نرده بان بالا می‌رفتند، پس از آن برای هر جلسه، تمرین در ۴ ست دو تکراری در نظر گرفته شد، بدین صورت که در ست اول موش‌های

جدول ۱. طراحی تمرین در هشت هفتة و جلسات تمرینی

هفتة	شدت تمرین (درصد)	گرم کردن	وزن بدن)	
		فاصله استراحت بین تکرارها (ثانیه)	فاصله استراحت بین سط‌ها (دقیقه)	سرد کردن
اول	۳۰	۴ تکرار بدون وزنه	۲۵	۴ تکرار بدون وزنه
دوم	۴۰	۴ تکرار بدون وزنه	۲۵	۴ تکرار بدون وزنه
سوم	۵۰	۴ تکرار بدون وزنه	۳۰	۴ تکرار بدون وزنه
چهارم	۶۰	۴ تکرار بدون وزنه	۳۰	۱/۵ تکرار بدون وزنه
پنجم	۷۰	۴ تکرار بدون وزنه	۳۵	۱/۵ تکرار بدون وزنه
ششم	۸۰	۴ تکرار بدون وزنه	۳۵	۴ تکرار بدون وزنه
هفتم	۹۰	۴ تکرار بدون وزنه	۴۰	۴ تکرار بدون وزنه
هشتم	۱۰۰	۴ تکرار بدون وزنه	۴۰	۴ تکرار بدون وزنه

جدول ۲. توالی پرایمرهای رونویسی

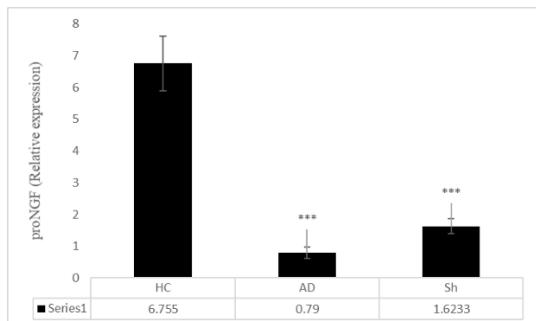
Genes /Primer Sequences	Sizes (bp)
Actin, Beta	
Forward: 5'-TCTATCCTGGCCTCACTGTC-3'	۱۲۲
Reverse: 5'-AACCGAGCTCAGAACAGTC-3'	
Pro-NGF	
Forward: 5'-TTTGATCGGCGTACAGGCAG-3'	۸۴
Reverse: 5'-TGTACGGTTCTGCCTGTACG-3'	
NGF-R (Pv5)	
Forward: 5'-CGACAACCTCATTCCTGTCTATT-3'	۱۱۷
Reverse: 5'-CTGTTGGCGCCTGTATT-3'	

نمونه‌های سلول و بافت، استخراج RNA انجام شد. این روش به واسطه حضور آنزیم‌های ریبونوکلئاز بسیار حساس و پیچیده است، به همین منظور قبل از شروع کار همه وسائل با محلول‌های خنثی کننده DEPC مانند محلول RNase داده و تمامی مراحل با دستکش زیر هود انجام شد. در استخراج RNA از سلول و بافت از روش استخراج RNA فتل – کلروفرم استفاده کردیم که در این روش، استخراج مایع-مایع بوده که برای خالص سازی اسیدهای نوکلئیک، حذف پروتئین‌ها و لیپیدها کاربرد دارد. بافت‌های هموژن، سلول‌های لیز شده و نمونه‌های محلول با حجم مساوی از فتل و کلروفرم ترکیب شده، پس از سانتریفیوژ دو فاز مجزای آبی و آبی شکل می‌گیرد. پروتئین و لیپیدهای هیدروفوب در فاز آبی پایینی قرار می‌گیرند و در فاز آبی (بالایی) اسیدهای نوکلئیک و سایر آلاینده‌ها مانند نمک، قند

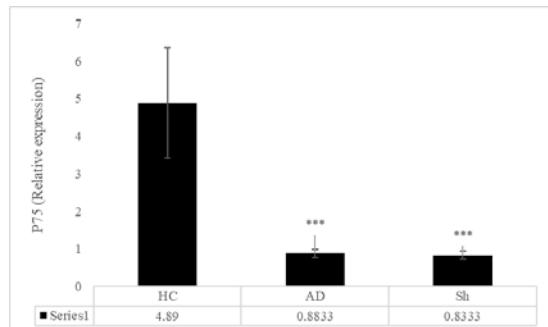
بافت برداری و ارزیابی بیان ژن

به منظور جلوگیری از اثرات آخرین جلسه تمرینی، ۴۸ ساعت پس از آخرین جلسه تمرین و مصرف مکمل، تحت شرایط بیهوشی عمیق (ترزیق صافاقی کتمانی ۷۰ میلی‌گرم / کیلوگرم وزن بدن، زایلazin ۸ میلی‌گرم / کیلوگرم وزن بدن) معلوم شدند. بعد از تشریح، مغز با سرم فیزیولوژیک شستشو داده شد و نهایتاً هیپوکامپ موش‌های صحرایی استخراج گردید. پس از شست و شو و تویزین بافت مورد نظر به کرایوتیوب مخصوص نگهداری نمونه‌های بافتی منتقل و در دمای ۸۰-۸۰ فریز شدند. پس از انکوبه کردن بافت هیپوکامپ موش‌های صحرایی برای اندازه‌گیری سطوح بیان ژن‌های مورد مطالعه آغازگرهای اختصاصی طراحی گردید و پس از رقیق سازی بر اساس دستورالعمل شرکت سازنده مورد استفاده قرار گرفت. به منظور تخلیص RNA از

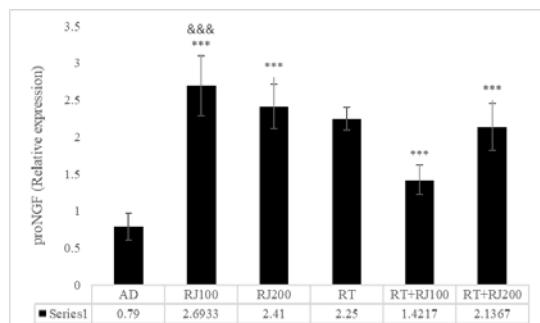
دارد؛ با این وجود مصرف ژل رویال ($F=24/29$, $P=0.001$) و اندازه اثر ($F=0.61$) اثر معنی داری بر سطح proNGF در بافت هیپوکامپ موش‌های صحرایی AD دارد؛ همچنین تعامل RT و RJ بر افزایش بیان proNGF معنی دار می‌باشد ($F=77/10$, $P=0.001$) و اندازه اثر ($F=0.83$).

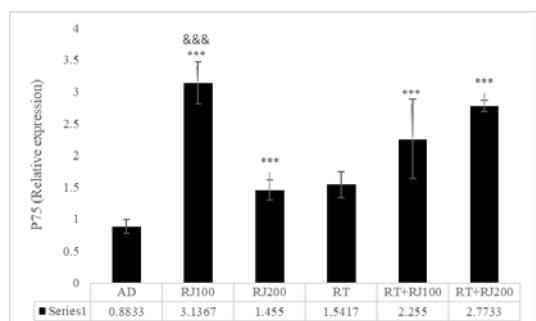
شکل ۱. سطوح بیان ژنی proNGF در گروه‌های HC و AD و Sh کاهش نسبت به گروه کنترل ($P=0.001$) ***

شکل ۲. سطوح بیان ژنی گیرنده PY75 در گروه‌های HC، AD و Sh کاهش نسبت به گروه کنترل ($P=0.001$) ***

شکل ۳. سطوح بیان ژنی pro NGF در موش‌های صحرایی مبتلا به AD افزایش معنی دار نسبت به گروه کنترل مبتلا به AD و RT+RJ200 افزایش معنی دار نسبت به گروه RJ200 *** && &

و... قرار داردند. هنگام پیش کردن و جداسازی فاز آبی باید نهایت دقیت صورت گیرد تا از فاز آلی. کلروفرم در استخراج RNA به تنها بیان می‌تواند ۱۵ تا ۱۵ درصد آب را حفظ کند و به دنبال آن RNA کاهش می‌یابد، اضافه کردن کلروفرم باعث اتصال متراکم آن با فنل شده و منجر به رهاسازی آب می‌شود. ترکیب کلروفرم با فنل روند تخریب پروتئین‌ها را شدت می‌بخشد و لبید را حل می‌کند. برای تفکیک بهتر فاز آبی از آلی و جلوگیری از آلودگی آن با پروتئین و DNA، بعد از اضافه کردن کلروفرم میکروتیوب را به مدت ۲۰ ثانیه به شدت تکان داده‌ایم. تا خصوصاً قسمت فوقانی آن که حاوی پروتئین است وارد فاز آبی نشود. در نهایت پس از بدست آمدن CT ها داده با استفاده از فرمول $\Delta\Delta CT - 2$ محاسبه شدند. توالی پرایمرها جهت رونویسی از ژن‌ها در جدول ۲ ارائه شده است.

تجزیه و تحلیل آماری

برای تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها از نسخه ۱۶ بسته آماری برای علوم اجتماعی (انستیتو SPSS، شیکاگو، ایالات متحده آمریکا) استفاده شد. در ابتدا، از آزمون شاپیرو - ویلک برای تعیین توزیع طبیعی داده‌ها استفاده شد. جهت بررسی اثرات القای آلزایمر بر متغیرهای تحقیق و بررسی اثر تزریق و همچنین حلال ژل رویال بر متغیرهای تحقیق از آزمون آنالیز واریانس یک طرفه و آزمون تعییبی توکی استفاده شد. همچنین آزمون آنالیز واریانس دو طرفه استفاده شد؛ جهت بررسی تفاوت بین دوزهای ژل رویال از آزمون تعییبی بونفرونی استفاده شد. در کلیه ارزیابی‌ها سطح معنی داری $P<0.05$ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

ابتدا جهت بررسی اثرات القای آلزایمر و همچنین حلال ژل رویال بر متغیرهای تحقیق نتایج آزمون تحلیل واریانس یک طرفه نشان داد که تفاوت معنی دار در گروه‌های تحقیق در سطح بیان ژنی proNGF در بافت هیپوکامپ موش‌های صحرایی وجود دارد ($P=0.001$). همچنین نتایج آزمون تعییبی توکی نشان داد سطح proNGF در گروه AD ($P=0.001$) و Sh ($P=0.001$) به طور معنی داری کمتر از گروه HC می‌باشد، همچنین در گروه AD به طور معنی داری پایین‌تر از گروه Sh بود (شکل ۱).

همچنین نتایج نشان داد که تفاوت معنی داری در سطح گیرنده p75 در بافت هیپوکامپ موش‌های صحرایی ($F=329/88$, $P=0.001$) و در گروه AD ($P=0.001$) و Sh ($P=0.001$) به طور معنی داری کمتر از گروه HC بود. همچنین تفاوت معنی داری در گروه AD و Sh در گروه RJ75 ($P=0.001$) به طور معنی داری کمتر از گروه Sh ($P=0.001$) و گروه HC می‌باشد، همچنین تفاوت معنی داری در گروه‌های AD و Sh مشاهده نشد ($P=0.99$) (شکل ۲).

نتایج آزمون آنالیز واریانس دو طرفه بر سطح proNGF در بافت هیپوکامپ موش‌های صحرایی مبتلا به AD نشان داد $F=0.75$, $P=0.97$ و اندازه اثر ($F=0.003$) اثر معنی داری بر تغییرات سطح بیان ژنی proNGF در بافت هیپوکامپ موش‌های صحرایی مبتلا به AD

گردید (۱)؛ هشت هفته تمرینات استقامتی موجب افزایش NGF و کاهش A β (۵) در موش‌های صحرایی AD گردید؛ هشت هفته تمرین NT3، BDNF، NGF، RT اثر معنی‌داری بر افزایش سطوح سرمی NT4 داشت (۶)، از سویی چهار هفته تمرینات ورزشی اثر معنی‌داری بر NGF موش‌های صحرایی مبتلا به دیابت و سالم نداشت (۷). این مطالعه با مطالعه حاضر ناهمسو بود، به نظر می‌رسد تفاوت در طول دوره تمرین در ایجاد سازگاری مطلوب ناشی از تمرین از دلایل احتمالی تناقض در نتایج می‌باشد. همچنین تمرینات ترکیبی موجب کاهش غلظت NGF قشر مغز موش‌های صحرایی AD گردید (۸). به نظر می‌رسد تفاوت در نوع تمرین، تفاوت در شیوه اندازه‌گیری متغیرها از دلایل احتمالی تناقض در نتایج باشد همچنین ProNGF با اتصال به گیرنده P75 فعال شده و باعث تولید مکانیسمی جهت رشد عصبی می‌شود (۹). اما به نظر می‌رسد پروتکل تمرین حاضر با شدت مناسب و همچنین طول دوره مناسب موجب افزایش proNGF و گیرنده p75 در بافت هیپوکامپ موش‌های صحرایی AD شده است.

نتایج نشان داد مصرف RJ با دوزهای RJ ۱۰۰ mg/kg و ۲۰۰ موجب افزایش بیان proNGF و p75 هیپوکامپی موش‌های صحرایی AD گردید. اثر دوز ۱۰۰ mg/kg بر افزایش proNGF مطلوب‌تر از ۲۰۰ mg/kg بود، اثر آنتی‌اکسیدانی RJ به خاطر پیتیدهای آنتی‌اکسیدانی، فنول‌های هیدروکسیل و ۱۰-هیدروکسی-۲-دنسنوثیک-اسید ترانس (10-HDA) است که منجر به افزایش بیان ژنی Dnmt3، افزایش آنزیم‌های DNA متیل ترانسفراز، مهار استرس اکسیداتیو، کاهش رونویسی از زن پرسنیلین-۱ و ۲، اینترلوکین-۱، عامل نکروز دهنده تومور آلفا (TNF- α)، کاهش مالون دی‌آلدید (MDA)، افزایش سوپراکسید دیسموتاز (SOD) و گلوتاتیون پراکسیداز (GPx)، بهبود عملکرد بیولوژیکی سلول، نورون‌زایی، بهبود عملکرد شناختی و بهبود عملکرد بیولوژیکی نورون می‌شود (۱۰). اما اثرات مطلوب RJ بر سیستم عصبی مرکزی به دوز مصرفی و طول دوره مصرف وابسته است، به گونه‌ای که ۱۴ روز مصرف RJ با دوز ۴۰۰ mg/kg و ۲۰۰ موجب کاهش A β و AMPK در مدل حیوانی مبتلا به AD گردید همچنین دوز بالاتر اثرات مطلوب‌تر داشت (۱۱). مصرف RJ با دوز ۲۰۰ mg/kg موجب کاهش استرس اکسیداتیو، بهبود حافظه و یادگیری و فعال شدن عوامل نوروژنر در موش‌های صحرایی AD گردید (۱۲)؛ همچنین مصرف RJ با دوز ۱۰۰ mg/kg به مدت هشت هفته موجب کاهش سطوح بیان ژنی A β و گاما‌سکرتاز موش‌های صحرایی AD گردید (۱۳).

نتایج نشان داد RT همراه با RJ اثر تعاملی بر افزایش بیان ژنی proNGF و گیرنده p75 در بافت هیپوکامپ موش‌های صحرایی AD داشت، این اثر وابسته به دوز بود و RT با مصرف ۲۰۰ mg/kg افزایش بیان ژنی NGF pro و P75 نسبت به RT و مصرف ۱۰۰ mg/kg مطلوب‌تر بود. تمرینات ورزشی منجر به افزایش نوروژنر، پلاستیسیته نورونی، تمایز نورونی، سیناپس‌ها، دندریت‌ها و نوروتروفین‌ها (۱۴)، افزایش آنتی‌اکسیدان‌ها و فعل سازی پروتئین‌کیناز فعال شده با AMPK، فسفوریل‌اسیون 2 (AMPK)، فسفوریل‌اسیون 1/2 (NRF-1/2)، NGF، BDNF و گیرنده‌های آنها می‌گردد (۱۵). در ارتباط با معنی‌دار بودن بیان گیرنده p75 همانگونه که اشاره گردید به نظر می‌رسد طول دوره تمرین در افزایش بیان این عوامل اثر گذار است، در مطالعات پیشین افزایش میزان بیان ژنی برحی از نوروتروفین‌ها در تمرینات بالای سه ماه اتفاق افتاده بود (۱۶). در ارتباط با اثر تمرینات ورزشی بر نوروتروفین‌ها مطالعاتی انجام شده است، همسو با مطالعه حاضر تمرینات استقامتی با شدت متوسط و بالا موجب افزایش سطوح سرمی (BDNF) موش‌های صحرایی دیابتی

شکل ۴. سطوح بیان ژنی گیرنده P75 در موش‌های صحرایی مبتلا به AD

*** (P=۰/۰۰۱) افزایش معنی‌دار نسبت به گروه کنترل مبتلا به AD

&&& (P=۰/۰۰۱) افزایش معنی‌دار نسبت به گروه RJ200mg/kg

در ادامه نتایج آزمون تعقیبی بونفرونی نشان داد سطوح proNGF در گروه‌های RJ100 (P=۰/۰۰۱) RJ200 (P=۰/۰۰۱) به طور معنی‌داری بالاتر از گروه کنترل بود. همچنین سطوح proNGF در گروه‌های RT+RJ200 (P=۰/۰۰۱) RT+RJ100 (P=۰/۰۰۱) و P (P=۰/۰۰۱) تفاوت معنی‌داری با هم دارند (P=۰/۰۶۲). همچنین سطوح proNGF در گروه ۱۰۰ mg/kg با بیشترین اندازه (۲/۶۹) و پس از آن گروه ۲۰۰ mg/kg دارای بیشترین اثر (۲/۴۱) بود. همچنین آن گروه ۲۰۰ mg/kg در شیوه اندازه (۲/۱۳) (P=۰/۰۰۱) RT+RJ200 و (۲/۱۳) (P=۰/۰۰۱) RT+RJ100 اثر بیشتری بر افزایش سطوح proNGF دارد (شکل ۳).

در مقایسه با گروه کنترل RT (P=۰/۰۲۹) F=۱۲/۵۲ و اندازه اثر (۰/۲۹) F=۷۰/۰۲ و RJ (P=۰/۰۰۱) F=۰/۸۲ اثر معنی‌داری بر تغییرات سطوح بیان ژنی P75 دارد؛ همچنین تعامل RJ و RT در افزایش بیان هیپوکامپی P75 در بافت هیپوکامپ موش‌های صحرایی مبتلا به AD معنی‌دار بود (P=۰/۰۰۱) F=۳۹/۹۴ و اندازه اثر (۰/۷۲). همچنین سطوح P75 در گروه‌های RJ100 (P=۰/۰۱) با بیشترین اندازه (۳/۱۳) و RT+RJ200 (P=۰/۰۰۱) RT+RJ100 (P=۰/۰۰۱) به طور سینرژیستی موجب افزایش بیان ژنی P75 می‌گردد. همچنین سطوح P75 در گروه‌های RT به طور معنی‌داری بالاتر از گروه کنترل بود (P=۰/۰۱). (شکل ۴).

بحث

نتایج مطالعه حاضر نشان داد RT موجب افزایش بیان ژنی proNGF و گیرنده p75 در بافت هیپوکامپ موش‌های صحرایی مبتلا به AD گردید. محققین بر این عقیده‌اند که تمرینات ورزشی به ویژه RT وابسته به شدت، مدت و نوع تمرین موجب افزایش ظرفیت آنتی‌اکسیدانی نوروژنر، پلاستیسیته نورونی، تمایز نورونی، بهبود عملکرد سیناپس‌ها، دندریت‌ها تعديل نوروترونسمیترها در سیستم عصبی کولینرژیک، دوپامینرژیک و گابائرژیک می‌گردد (۱۷). همچنین RT ترکیبی موجب فعل سازی پروتئین کینازها، افزایش رونویسی و سنتز پروتئین‌های متابولیکی و ساختاری مانند فاکتور تنفسی هسته‌ای (NRFs)، ترمیم اختصاصی کولینرژیک، افزایش بیان پیش‌ساز TrkA (Pro-NGF) و گیرنده آن (p75) و همزمان افزایش TrkA می‌گردد (۱۸). همچنین RT با افزایش کاتکولامین‌ها، افزایش رگ‌زایی، افزایش جریان خون مغز، باعث فعل سازی پروتئین کیناز فعل شده با NRF-1/2 شده که منجر به افزایش فسفوریل‌اسیون 2 (AMPK)، فسفوریل‌اسیون 1/2 (AMPK)، NGF، BDNF و گیرنده‌های آنها می‌گردد (۱۹). در ارتباط با معنی‌دار بودن بیان گیرنده p75 همانگونه که اشاره گردید به نظر می‌رسد طول دوره تمرین در افزایش بیان این عوامل اثر گذار است، در مطالعات پیشین افزایش میزان بیان ژنی برحی از نوروتروفین‌ها در تمرینات بالای سه ماه اتفاق افتاده بود (۱۶). در ارتباط با اثر تمرینات ورزشی بر نوروتروفین‌ها مطالعاتی انجام شده است، همسو با مطالعه حاضر تمرینات استقامتی با شدت متوسط و بالا موجب افزایش سطوح سرمی (BDNF) موش‌های صحرایی دیابتی

نتیجه گیری

به نظر می‌رسد RT و RJ هم به تنهایی و هم به طور سینرژیستی موجب افزایش نوروتروفین‌های هیپوکامپ در موش‌های صحرایی مبتلا به AD می‌گردد، همچنین اثرات RJ در ترکیب با تمرين وابسته به دوز بوده و دوزهای بالاتر اثرات مطلوب‌تری بر بیان نوروتروفین‌ها و گیرنده آنها دارد.

با توجه به نقش آنتی اکسیدانی RJ و تمرين به نظر می‌رسد عدم اندازه‌گیری سطوح استرس اکسیداتیو در مطالعه حاضر از محدودیت‌های مطالعه حاضر باشد، از این‌رو پیشنهاد می‌گردد در مطالعات آتی سطوح آنتی اکسیدان-استرس اکسیداتیو بافت هیپوکامپ نیز بررسی گردد. با توجه به نقش تمرينات ورزشی و مصرف RJ در نورون‌زایی به نظر می‌رسد عدم بررسی میکروسکوپی و نشانگرهای فیزیولوژیکی مانند نیتریک اکساید، BDNF، AMPK از محدودیت‌های این مطالعه باشد پیشنهاد می‌گردد در مطالعات آتی ابعاد پاتولوژی و فیزیولوژی بیشتری مورد ارزیابی قرار گیرند.

افزایش نوروتروفین‌ها می‌گردد. با توجه به مطلوب بودن اثرات تعاملی RT و RJ به ویژه دوز بالاتر به نظر می‌رسد مکانیسم‌های مشابه این دو مداخله به طور سینرژیستی موجب افزایش بیان نوروتروفین‌ها و گیرنده‌های آن در سیستم عصبی مرکزی می‌گردد. در حمایت از یافته مطالعه حاضر تمرين استقامتی در شب مثبت و شب منفی همراه با RJ دارای اثرات تعاملی در کاهش A β و گاماکتراتاز (۱۹) و افزایش بیان دوپامین (۲۰) در بافت هیپوکامپ موش‌های صحرایی مبتلا به AD بود. از سویی اثرات نوروتروفینی تمرين وابسته به نوع، شدت و طول دوره تمرين می‌باشد و ناهمسو با مطالعه حاضر تعامل تمرين اختیاری و اجباری همراه با RJ بر افزایش NGF و BDNF هیپوکامپی موش‌های صحرایی AD معنی‌دار نبود (۲۱). پیش از این به خوبی نقش فعالیت‌های ورزشی در عملکرد مغز همچون تقویت حافظه و بهبود یادگیری مشخص شده است؛ و مطالعات عنوان کرده‌اند اثرات مفید انجام فعالیت ورزشی بر عملکرد مغز تا حدی به واسطه تقویت عملکرد و افزایش سطح نوروتروفین‌ها به خصوص proNGF است (۲۲).

References

1. Salehi OR, Hoseini A, Shefaye Khatam. The Effects of Endurance Trainings on Serum BDNF and Insulin Levels in Streptozotocin-Induced Diabetic Rats. *Shefaye Khatam*. 2017;5(2):52-61. DOI: 10.18869/acadpub.shefa.5.2.52
2. Pan Y, Xu J, Chen C, Chen F, Jin P, Zhu K, et al. Royal Jelly Reduces Cholesterol Levels, Ameliorates Abeta Pathology and Enhances Neuronal Metabolic Activities in a Rabbit Model of Alzheimer's Disease. *Front Aging Neurosci*. 2018;10:50. DOI: 10.3389/fnagi.2018.00050 PMID: 29556189
3. Guardia de Souza EST, do Val de Paulo MEF, da Silva JRM, da Silva Alves A, Britto LRG, Xavier GF, et al. Oral treatment with royal jelly improves memory and presents neuroprotective effects on icv-STZ rat model of sporadic Alzheimer's disease. *Heliyon*. 2020;6(2):e03281. DOI: 10.1016/j.heliyon.2020.e03281 PMID: 32055729
4. Mufson EJ, Counts SE, Ginsberg SD, Mahady L, Perez SE, Massa SM, et al. Nerve Growth Factor Pathobiology During the Progression of Alzheimer's Disease. *Front Neurosci*. 2019;13:533. DOI: 10.3389/fnins.2019.00533 PMID: 31312116
5. Shahed A, Ravasi AA, Choubineh S, Khodadadi D. Effect of four weeks exercise prior preparation before Alzheimer's induction on the levels of nerve growth factor and beta amyloid in the hippocampus of wistar male rats. *J Arak Univ Med Sci*. 2018;20(11):56-66.
6. Hosseini SA, Salehi OR, Farzanegi P, Farkhaie F, Darvishpour AR, Roozegar S. Interactive Effects of Endurance Training and Royal Jelly Consumption on Motor Balance and Pain Threshold in Animal Model of the Alzheimer Disease. *Arch Neurosci*. 2020;7(2):e91857. DOI: 10.5812/ans.91857
7. Negarandeh Z, Mohammadzadeh Salamat K, Hosseini SA, Etemad Z. The effect of endurance training with crocin consumption on IGF-1 and glycogen expression in rat hippocampus tissue of trimethyltin-treated model of Alzheimer's disease. *Asia J Sports Med*. 2019;10(3):e92246. DOI: 10.5812/asjsm.92246
8. Jafarzadeh G, Shakeryan S, Farbood Y, Ghanbarzadeh M. Effect of one session of resistance exercises on expression of bdnf gene and trkB receptor in alzheimer model male wistar rats. *J Fasa Univ Med Sci*. 2019;8(4):1167-1176.
9. Omidi M, Ghanbarzadeh M, Nikbakht M, Habibi A, Ranjbar R. Effect of continuous aerobic exercise on nerve growth factor in diabetic rats. *Health Scope*. 2018;9(1):e85567. DOI: 10.5812/jhealthscope.85567
10. Ozbeyleli D, Sari G, Ozkan N, Karademir B, Yuksel M, Cilingir Kaya OT, et al. Protective effects of different exercise modalities in an Alzheimer's disease-like model. *Behav Brain Res*. 2017;328:159-177. DOI: 10.1016/j.bbr.2017.03.044 PMID: 28390878
11. Lippi G, Mattiuzzi C, Sanchis-Gomar F. Updated overview on interplay between physical exercise, neurotrophins, and cognitive function in humans. *J Sport Health Sci*. 2020;9(1):74-81. DOI: 10.1016/j.jshs.2019.07.012 PMID: 31921482
12. Hall JM, Gomez-Pinilla F, Savage LM. Nerve Growth Factor Is Responsible for Exercise-Induced Recovery of Septohippocampal Cholinergic Structure and Function. *Front Neurosci*. 2018;12:773. DOI: 10.3389/fnins.2018.00773 PMID: 30443202
13. Ali AM, Kunugi H. Royal Jelly as an Intelligent Anti-Aging Agent- A Focus on Cognitive Aging and Alzheimer's Disease: A Review. *Antioxidants (Basel)*. 2020;9(10). DOI: 10.3390/antiox9100937 PMID: 33003559
14. Zamani Z, Reisi P, Alaei H, Pilehvian AA. Effect of Royal Jelly on spatial learning and memory in rat model of streptozotocin-induced sporadic Alzheimer's disease. *Adv Biomed Res*. 2012;1:26. DOI: 10.4103/2277-9175.98150 PMID: 23210085
15. Dehghan F, Hajighalipour F, Yusof A, Muniandy S, Hosseini SA, Heydari S, et al. Saffron with resistance exercise improves diabetic parameters through the GLUT4/AMPK pathway in-vitro and in-vivo. *Sci Rep*. 2016;6:25139. DOI: 10.1038/srep25139 PMID: 27122001
16. Salehi OR, Hoseini A. The effects of endurance trainings on serum bdnf and insulin levels in streptozotocin-induced diabetic rats. *Shefaye Khatam*. 2017;5(2):52-61. DOI: 10.18869/acadpub.shefa.5.2.52
17. Arzi A, Houshangi G, Goudarzi M, Khadem Haghigian H, Rashidi Nooshabadi M. Comparison of the analgesic effects of royal jelly with morphine and aspirin in rats using the formalin. *J Babol Univ Med Sci*. 2015;17(2):50-56.
18. Jiang G, Wang C, Zhang J, Liu H. Mediation of insulin growth factor-1 in Alzheimer's disease and the mechanism of PRNP genetic expression and the PI3K/Akt signaling pathway. *Exp Ther Med*. 2017;13(6):2763-2766. DOI: 10.3892/etm.2017.4320 PMID: 28587338
19. Giti Z, Banaeifar A, Arshadi S, Azarbayanji MA. Effect of eight weeks of positive slope and negative slope training, along with royal jelly on the hippocampal expression of β -amyloid and γ -secretase in trimethyltin-induced alzheimer's disease rats. *J Nutrit Fast Health*. 2020;9(1):29-34.
20. Hassanlouei F, Hoseini SA, Tabrizi LB, Rasouli MH. The effect of endurance training with royal jelly consumption on dopamine

- in the hippocampus tissue of rats with Alzheimer's disease. *Food Health.* 2020;3(1):6-10.
21. Dehbozorgi A, Behbudi Tabrizi L, Hosseini SA, Haj Rasoli M. Effects of swimming training and royal jelly on BDNF and NGF gene expression in hippocampus tissue of rats with Alzheimer's disease. *Zahedan J Res Med Sci.* 2020;22(2):e98310. **DOI:** [10.5812/zjrms.98310](https://doi.org/10.5812/zjrms.98310)
22. Bozorgi AD, AliHosseini S, Rasoli MH. Effect of voluntary and forced training with royal jelly consumption on learning and spatial memory of rat model of alzheimer's disease. *Jundishapur J Chronic Disease Care.* 2020;9(1):e97261. **DOI:** [10.5812/jjcdc.97261](https://doi.org/10.5812/jjcdc.97261)